

STRATEGIC COMMITTEE

Evaluatie 2008-2011

13 december 2011

Voorwoord

De Strategic Committee van het platform Beheer Informatie Standaard OV Nederland (BISON) heeft in juni 2011 besloten tot een evaluatie van de werkzaamheden die het platform tussen de oprichting in september 2008 en oktober 2011 heeft verricht.

In dit document vindt u een beknopt overzicht van de door BISON verrichte werkzaamheden tot en met oktober 2011, een beschrijving van de uitgevoerde evaluatie, en de uitkomsten in de vorm van conclusies en aanbevelingen voor de nabije toekomst.

De Strategic Committee trekt de conclusie dat BISON via het standaardiseren van gegevensuitwisseling een waardevolle bijdrage levert aan het beschikbaar krijgen van actuele, betrouwbare en complete informatie om de reiziger beter te informeren, waarmee de kwaliteit van het openbaar vervoer verbetert. De Committee heeft besloten haar activiteiten tenminste nog 2 jaar voort te zetten. Wel is er aanleiding de werkwijzen van BISON op een aantal punten aan te passen. Deze rapportage bevat daartoe concrete voorstellen waarvan reeds door de Strategic Committee is besloten deze per direct te gaan uitvoeren.

In de evaluatie is herhaaldelijk naar voren gekomen dat de verdere ontwikkeling en uitrol van reisinformatie gebaat is bij een breder praktijkgebruik van de BISON standaarden. Het stimuleren van het gebruik van de standaarden behoort - met uitzondering van het geven van informatie over de standaarden – uitdrukkelijk niet tot de taak van BISON. Het is aan concessieverleners, concessiehouders en andere betrokken partijen de BISON-standaarden te gebruiken en voor te schrijven in bestekken etc. Dat is ook destijds zo afgesproken in het Nationaal Mobiliteits Beraad. De Strategic Committee kan niet anders dan nogmaals het gebruik van door haar vastgestelde standaarden van harte te bepleiten.

Ik dank iedereen voor het kritisch meedenken tijdens de evaluatie en over de verbetervoorstellen voor de komende periode.

C.P. (Chris) de Vries
Voorzitter Platform BISON

Inhoud

Voorwoord	3
1. Achtergrond	7
2. Verslag activiteiten 2008 – medio 2011	8
3. Evaluatie 2008 - 2011	9

1. Achtergrond

Het Platform BISON, in opdracht van het (toenmalige) Nationale Mobiliteits Beraad (NMB) in 2008 opgericht, kreeg de doelstellingen mee van het ontwikkelen, beheren en exploiteren van informatiestandaarden die van belang zijn voor accurate uitwisseling van informatie tussen partijen in het Openbaar Vervoer, in het bijzonder op het gebied van dynamische reisinformatie.

Het platform beoogt dit onder meer te bereiken door:

- het ontwikkelen en beheren van informatiestandaarden die toegepast worden ten behoeve van een betrouwbare en consistente informatie-uitwisseling tussen partijen in het OV.
- het onderzoeken, beoordelen, controleren en wijzigen van deze standaarden
- het adviseren omtrent informatie-uitwisseling in het OV, in het bijzonder omtrent dynamische reisinformatie
- het toewerken naar samenwerking en/of integratie met Europese of internationale standaarden
- het samenwerken met organisaties met eenzelfde doelstelling

Eén en ander zou plaatsvinden met de op dat moment bestaande Transmodel - TMI8 uitwisselingsformaten en de daarbij behorende architectuur als vertrekpunt.

Organisatorisch werd gekozen voor een drie-trapsstructuur, bestaande uit Werkgroepen, een Change Advisory Board en een Strategic Committee. In de werkgroepen zijn afgevaardigden van alle aangesloten partijen welkom, als zij een bijdrage willen leveren aan het inhoudelijk uitwerken van de standaarden. In de Change Advisory Board is er voor alle aangesloten partijen gelegenheid om op het snijvlak van techniek en business adviezen te verstrekken en/of informatie te delen over alle aan OV-standaardisatie gerelateerde zaken. De Strategic Committee vormt het besluitvormende orgaan van BISON. Hierin zijn de 7 “bloedgroepen” van BISON (Provincies, Stadsregio’s, Ministerie van I&M, infrastructuur beheerders, vervoerbedrijven, marktpartijen en reizigersorganisaties) ieder via één persoon vertegenwoordigd. De vertegenwoordiger van een bloedgroep onderhoudt de contacten met de achterban, is verantwoordelijk voor de informatie naar de achterban en spreekt namens hen in Strategic Committee bijeenkomsten. Bij de andere organen van BISON, de CAB en de werkgroepen geldt deze vertegenwoordiging niet: daarin kunnen alle leden op eigen titel deelnemen.

2. Verslag activiteiten 2008 – medio 2011.

BISON heeft tot en met juni 2011 de in tabel 1 opgenomen standaarden opgeleverd.

Al deze standaarden, met uitzondering van kv4, maakten reeds deel uit van de TMI8 architectuur uit 2007. Daarvan waren echter een aantal niet uitgewerkt (kv9, kv15, kv17, kv20) en van andere circuleerden meerdere, soms onderling tegenstrijdige, versies (kv1, kv6, kv7/8, kv19). BISON heeft deze koppelvlakken geharmoniseerd, en de anderen een concrete uitwerking gegeven. Kv4 werd toegevoegd naar aanleiding van een grote praktijkbehoefte. Alle standaarden werden uitputtend gedocumenteerd en schriftelijk door aangesloten leden gevalideerd.

Interface	Koppelvlak nummer	Versie	Datum goedkeuring
Dienstregeling	Kv1	8.1.0.0	25-11-09
Dienstregeling	Kv1	8.1.1.0	28-06-11
Procesinformatie voor dynamische perrontoewijzing	Kv4	8.1.0.0	11-5-10
Actuele Punctualiteit	Kv6	8.1.0.0	25-11-09
Actuele Punctualiteit	Kv6	8.1.1.0	24-2-11
Geplande en Actuele Reisinformatie op halteniveau	Kv7/8	8.1.0.0	26-5-09
KAR Meldpunten	Kv9	8.1.0.0	4-2-11
Vrije teksten	Kv15	8.1.0.0	11-5-10
Mutaties op de operationele dag	Kv17	8.1.0.0	25-11-10
Actuele haltetijden	Kv19	8.1.0.0	25-11-09
Mutaties geplande capaciteit	Kv20	8.1.0.0	28-6-11

Tabel 1: opgeleverde standaarden.

Voorts heeft BISON een aantal documenten opgeleverd, te weten een beschrijving van de overkoepelende BISON architectuur, en wijziging-, review- en beheerprocedures, die ook herhaaldelijk gebruikt zijn. Al deze documenten zijn om niet voor alle geïnteresseerden (ook niet-leden) terug te vinden op de BISON website.

Het inhoudelijke werk binnen BISON gebeurt in werkgroepen, waarvan er 15 bestaan. Er zijn zo'n 150 werkgroepbijeenkomsten geweest. Tussen de start van BISON en oktober 2011 zijn er daarnaast 11 Change Advisory Boards, 7 Strategic Committee's en een viertal grotere workshops georganiseerd.

Op dit moment wordt er gewerkt aan de volgende producten:

- Informatie over fysieke haltes (oplevering fase 1 in december 2011)
- Informatie over producten, prijzen en tarieven (oplevering in 2012)
- Het aanpassen van kv7/8 om spoorgerelateerde informatie op stationsniveau te delen (oplevering in 2012)
- Omleidingen en actueel inleggen nieuwe ritten/lijnen (oplevering in 2012)

Op de agenda voor 2012 staan, naast de lopende zaken, de volgende nieuwe trajecten:

- Informatie over fysieke haltes fase 2
- Uitwerking van de discussie omtrent 'kwaliteit van reisinformatie'
- Terugkoppeling van dynamische perrontoewijzing voor reisinformatie
- Verkennen en verwerken informatiebehoeften voor reisplanners

Naar verwachting zal een deel van deze discussies zal overlopen in 2013, met name de uitwerking van 'kwaliteit van reisinformatie'. Hoewel nadere besluitvorming daarover in 2012 moet plaatsvinden, zullen er mogelijk ook nieuwe trajecten opduiken. Met name valt hierbij te denken aan het verbreden van informatie items in actuele, multi-modale reis informatie.

Evaluatie 2008-2011

Vorm van de evaluatie

De BISON Strategic Committee besloot op 28 juni 2011 tot een evaluatie van de BISON activiteiten tussen 2008 en 2011. Alle leden van de Strategic Committee nodigden hun voltallige achterban uit mee te doen aan deze evaluatie. Ieder SC lid kwam hierop met zijn achterban bijeen om gezamenlijk tot gedeelde antwoorden te komen inzake het functioneren van BISON. Hiertoe werd door het BISON secretariaat een vragenlijst gehanteerd als (niet-beperkende) leidraad voor de discussie kon dienen. Tijdens de gesprekken werd een ieder uitgenodigd eigen observaties over BISON en haar werkwijze te schetsen.

Bij iedere achterban-bijeenkomst waren de voorzitter en secretaris van BISON aanwezig om kennis te nemen van de heersende opvattingen. Van elke bijeenkomst werd door de secretaris een beknopt verslag geschreven, welke aan de achterban werd voorgelegd ter aanvulling en/of correctie. Op grond van de definitieve verslagen werd een discussiestuk opgesteld, met daarin alle genoemde observaties, verbeterpunten en/of suggesties die uit de bijeenkomsten naar voren waren gekomen. De verslagen zijn als bijlage aan deze notitie toegevoegd.

In de Strategic Committee bijeenkomst van 25 oktober 2011 bespraken de SC leden alle relevante uitkomsten uit de gesprekken en is over ieder punt een besluit genomen. De onderhavige notitie doet verslag van de conclusies, aanbevelingen en daaruit voortvloeiende acties. Nadat instemming is verkregen van de leden van het Committee is deze notitie openbaar gemaakt. De notitie is aangeboden aan het Ministerie van I&M en aan de koepels van Provincies (IPO) en Stadsregio's (SKVV). Daarmee is ook in formele zin voldaan aan de afspraak dat er dit jaar een evaluatie zou plaatsvinden op grond waarvan het besluit tot voortzetten van de activiteiten van BISON is genomen.

Conclusies

Puntsgewijs werden de volgende conclusies getrokken:

- Over het algemeen heerst er tevredenheid over de werkwijze en resultaten van BISON tot dusver. Er is een mooie lijst standaarden opgeleverd, die aantoonbaar heeft geleid tot minder discussie op dit vlak, meer marktverbreding en lagere prijzen. Zie Tabel 1 voor een overzicht van opgeleverde producten.
- Ook heerst er tevredenheid over het functioneren van de werkgroepen. Er is een tweetal belangrijke punten dat uit de interviews naar voren is gekomen, dat aanleiding geeft tot een aanpassing in de werkwijze. De deelname aan de werkgroepen moet minder vrijblijvend worden. Continuïteit is van belang, ook om voortgaande besluitvorming te verzekeren. Verder wordt het van groot belang geacht dat meer aandacht moet worden besteed aan de formulering van de opdracht vooraf. Het venijn zit in de start (en niet in de staart). De Strategic Committee neemt deze aanbevelingen over en verbindt daar de volgende acties aan:
 1. Er zal gewerkt worden met 'work items' die a priori goed worden afgestemd met alle achterbannen. Doel, noodzaak, draagvlak en inspanning moeten hierin zo goed mogelijk vastgelegd worden.
 2. Het werken met work items wordt vertaald in de begroting van BISON. Naast een vast organisatie budget wordt per work item een raming gemaakt. Het budget hiervoor wordt vrijgeven na goedkeuring van het workitem door de Strategic Committee.
 3. Deelname aan de werkgroep betekent commitment aan het bereiken van resultaat. De leden van de Strategic Committee bewaken dit.

- De Change Advisory Board dient twee functies: draagvlak en advies aan de Strategic Committee. Beide functies zijn essentieel voor het functioneren en succesvol opereren van BISON. Het verkrijgen van draagvlak is echter een enorme inspanning en leidt ook niet altijd tot een slagvaardige werkwijze. De aanbeveling is gedaan te komen tot een slagvaardiger werkwijze. De Strategic Committee neemt de aanbeveling over maar hecht bijzonder aan het draagvlak. De CAB speelt binnen BISON een belangrijke rol en biedt hiervoor een platform. Aan de wens om op slagvaardiger wijze de Committee te adviseren wordt tegemoet gekomen door uit de CAB een kerngroep samen te stellen die verantwoordelijk wordt voor het advies. De actie is
 4. Een voorstel te maken voor een per onderwerp samen te stellen 'kerngroep' uit de CAB die de Strategic Committee inzake dat onderwerp zal voorzien van adviezen;
- De Strategic Committee is een goed lopend overleg, dat door alle deelnemers gewaardeerd wordt. De leden van de Committee menen dat het commitment aan een opdracht versterkt kan en moet worden door een rol te nemen in het formuleren, begeleiden en verantwoordelijkheid nemen voor het resultaat van de workitems en lopende trajecten. De actie is daarom
 5. Dat ieder SC-lid één of meer work items krijgt toegewezen en daarbij zal optreden als gedelegeerd opdrachtgever;
- Uit de gesprekken komt naar voren dat participanten in BISON meer betrokken willen zijn bij de uitvoering van workitems. De Strategic Committee benadrukt dat het een ieder vrij staat een concept-standaard te ontwikkelen. Het werkt bijvoorbeeld goed dat belanghebbenden zelf de uitwerking van standaarden ter hand nemen, onder (proces) begeleiding van BISON. Het is niet nodig dat alle standaarden door de BISON organisatie worden uitgewerkt. De actie is dat:
 6. Na goedkeuring van een workitem wordt bepaald wie en waar de standaard verder wordt uitgewerkt en dat niet vanzelfsprekend de BISON organisatie zelf behoeft te zijn;
- Veel gehoord is dat BISON beter mag en moet communiceren over de bereikte resultaten. De actie hierbij is
 7. Dat het BISON secretariaat hiertoe voorstellen zal doen en uitvoeren.
 8. Er zijn diverse voorstellen gedaan om de scope van BISON te verbreden. De Strategic Committee wenst zich echter te houden aan haar oorspronkelijke opdracht. Een voorbeeld is het gebruik van de standaarden te stimuleren. Dit is geen taak van BISON, maar een verantwoordelijkheid van opdrachtgevers en opdrachtnemers. Eén van de voorstellen wil de Strategic Committee wel overnemen, namelijk de discussie over de kwaliteit van reisinformatie. De Committee rekent het tot haar taak hier duidelijkheid over te creëren. Dit leidt tot de actie hiervoor in 2012 een concreet voorstel te doen c.q. dit uit te werken.
- De wijze waarop BISON omgaat met het toewerken naar Europese standaarden (conform opdracht NMB) wordt een goede gevonden, namelijk dat directe aansluiting wordt gezocht bij Europese standaarden daar waar het gaat om nieuwe standaarden. Er is minder inspanning bestaande en gebruikte standaarden om te bouwen. Dit kan later. Ook zal de Strategic Committee bij het vaststellen van de opdracht voors en tegens van de aansluiting bij een Europees traject altijd transparant en inzichtelijk tegen elkaar afwegen.
- De Strategic Committee besluit BISON nog tenminste twee jaar (2012/2013) voort te zetten op de huidige wijze, met inachtneming van het bovenstaande. In die tijd zal worden gezocht naar een definitieve plaats waar standaardisatie en beheer van informatie standaarden in het Openbaar Vervoer kan worden ondergebracht.
- Deze 8 acties zullen daar waar nodig in het eerste kwartaal 2012 handen en voeten krijgen en ook expliciet elke vergadering van de Strategic Committee worden bewaakt op resultaat.